

Petrik Iván

VESZÉLYES VIZEKEN IS JÁR HAJÓ

mint két egymást logikailag kizáró gondolat
szerves találkozását rögzítették a csontüreg
varrataihoz a hajó minden egyes végpontját
a hajót úgy értem mint a testem vázát
a csontüreget pedig mint a lelkem helyét
vagy inkább a hajót úgy mint a biztos de
kései halált a csontüreget mint a bizonytalan
de közeli életet vagy mégis inkább a hajót mint
süllyedést a tengeren a csontüreget mint lebegést
a víz nyugtalan felszínén viszont ha úgy
könnyebb akkor a főárboc derékszárát nézd a napoknak

amelyeken nem én jöttem a világra a farvitorla tatágát
különböztess meg a gyolcstól amellyel újszülöttként
még betekertek mielőtt a jó levegő úgy igazán gondolkodóba
ejtett a hátsó kötéldobot fessd képzeletedben
de kizárólag ott természetes színűre mint a bőrömet
amikor már nem foszlott le minden
érintésre az előárboc csúcsát ne keresd mert
a bizonyossághoz jutsz hogy nem ott vagyok
ahol kellene a lánckamra pedig valójában egy elzáródott ér
amelyben rossz sejtéseimet rejtegetem s a szél
alatti korlátot máshoz nem hasonlíthatom

mint a sietséghez amivel ezt írom nem a hajóról hanem
a hajóútról még inkább a hajó különös útjáról valahol
az én felségvizeimen de az ellenkezője is mindig igaz „mint két
egymást” soha meg nem ismerő ember abban
a pillanatban amikor ugyanazt kérdezik maguktól
miért nem látjuk az óceánt az ablakunkból
a tenger mind körülöttünk s itt legbelül a végtelen
vizet „logikailag kizáró” száraz homoktemető
felfal egészen s ez a „gondolat” nem hagyja nyugodni őket aznap este
és talán belehalnak majd egyszer
még akkor is ha tudják ez nem térítheti el semminek
a „szerves találkozását” a hajózási szakkönyvek is
mind megírták a dardanellák és gibraltár és skagerrak
nem tűri az olcsó gesztusokat mondjuk a búcsúzást
ha elhagyta fordulj rögtön valamire mondjuk legyen
épp’ az ellenkezője mint amit eltervezteél
aztán megint az ellenkezője és megint
és megint és megint és megint
és megint

és megint

MIT NEVEZZEK ÉGNEK

Mint üres utca, jobbra-balra kanyarogva kattog mögöttem a radiátor.
Belobban (egy betegen verő szív lassú ritmusát parodizálva) a kazán.
Ha akarom, ha nem (mindkettő meglepetés): ébren vagyok.
Ugyanúgy szeretem, mint korábban, ha utcára kerül, és tetszhalottá dermed
nem messze tőlem néhány halhatatlan eszme.
Kék árnyékok borítanak mindent, ami lélegzik.
Oldalra dőlt (vagy mégis felegyenesedve alszom?) a bútorozatlan szoba.
Ez valóban egy lakás, vagy a lelkem komfort nélküli?
Mindenhöz tapad egy hajdanvolt mozdulat, vagy csak ahhoz, ahogy én kerültem ide?
Hallható, hogy most nem beszélek?
Ezt nevezem csendnek?
Vállamon ül súlyos, átlátszó szárnyaival
és feltépi a sötétet fölöttem.
Évek óta etetem, jól tartom, szelídítem,
tisztas véggel kecsegtetem, de
elszállni nem akar még.

Jacques Donzelot

A CSALÁD BEVONÁSA ÖNNÖN FELÜGYELETÉBE (II)

Léderer Pál fordítása

C. A szerződés és a gyámság

A XIX. század végén a filantróp mozgalomban fölbukkan egy harmadik eszmei „centrum” is, amely egyesíti, összefogja az előző két „filozófia” gyermekkort illető nézeteit; közös keretbe foglalja mindazt, ami fenyegetheti a kiskorú népességet (veszélyeztetett gyermek) s ami fenyegetővé teheti (veszélyeztető gyermek). Az egyiket azok a társaságok képviselik, melyeket az a törekvés hívott életre, hogy magánkezdeményezések helyett az állam feladatává tegyék az erkölcsileg magukra hagyott (csavargó), bűnöző, a család gyakorolta felügyeletnek ellenálló (s ezért az atyai szigor által javító-nevelő intézetbe helyezett) gyermekek helyzetének rendezését. Ebbe a rovatba sorolhatjuk, például, mindazokat a gyermekeket és serdülő korúakat, akiket azokba a pártfogó intézményekbe utaltak be, melyeknek száma az 1851-es törvény nyomán a Második Császárság időszakában megsokszorozódott. (A törvény magánintézmények feladatává tette, hogy a fiatalok bűnelkövetőket erkölcsjavító és munkára nevelő intézményekben helyezték el.) A század utolsó harmadában e társaságok között a legjobb hírnévnek a Georges